

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

м.Одеса

11.09.2018

№07-р/к

Справа № 07-02/2018

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

За результатами збирання та аналізу доказів у справі № 07-02/2018 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (далі – Справа)

ВСТАНОВЛЕНО:

1. ПРЕДМЕТ СПРАВИ

Вчинення виконавчим комітетом Чорноморської міської ради Одеської області (колишня – Іллічівська міська рада Одеської області) дій, що є порушенням законодавства, передбаченого частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», які можуть призвести до обмеження конкуренції.

2. ВІДПОВІДАЧ

Відповідачем у справі є виконавчий комітет Чорноморської міської ради Одеської області (згідно з відомостями, які містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань відсутній варіант скороченого найменування)(пр-т Миру, 33, м. Чорноморськ, Одеська область, 68003, ідентифікаційний код юридичної особи – 04057043).

Виконавчий комітет Чорноморської міської ради Одеської області є органом місцевого самоврядування.

Відповідно до Постанови Верховної ради України від 04.02.2016 року № 984-VIII «Про перейменування окремих населених пунктів та районів» перейменовано в Одеській області місто Іллічівськ на місто Чорноморськ.

В своїй діяльності виконавчий комітет Чорноморської міської ради Одеської області керується Конституцією України, Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні», та іншими законодавчими актами.

Статтею 19 Конституції України передбачається, що органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

3. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

Одеським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) проведено дослідження на регіональному ринку надання послуг з розміщення зовнішньої реклами.

Відділенням була отримана інформація від Виконавчого комітету Чорноморської міської ради (вх. № 05-01/187 від 07.02.2018) та копії документів.

Виконавчим комітетом Чорноморської міської ради було прийнято рішення від 29.12.2016 року № 496 «Про тимчасове запровадження дії мораторію на встановлення нових рекламних засобів в межах Чорноморської міської ради Одеської області».

4. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

Виконавчим комітетом Іллічівської міської ради Одеської області було прийнято рішення від 23.02.2012 року № 135 «Про затвердження Правил розміщення зовнішньої реклами на території Іллічівської міської ради».

Виконавчим комітетом Чорноморської міської ради було прийнято Рішення № 496 від 29.12.2016 року Про тимчасове запровадження дії мораторію на встановлення нових рекламних засобів в межах Чорноморської міської ради Одеської області.

Відповідно до п. 1 зазначеного Рішення було запроваджено до 31.12.2017 року мораторій на встановлення нових рекламних засобів в межах Чорноморської міської ради Одеської області.

Відповідно до пункту 2 зазначеного Рішення, дія пункту 1 цього рішення не розповсюджується на поновлення дозволів на розміщення рекламних засобів та виданих робочим органом пріоритетів на місця розташування рекламних засобів, отриманих заявниками до набрання чинності цього рішення.

Проте, згідно інформації (вх. № 08-01/79 від 15.01.2018 року), під час запровадження мораторію вибірково було надано дозволи на розміщення зовнішньої реклами, зокрема ТОВ «Проммедія».

Відділення на адресу виконавчого комітету Чорноморської міської ради направило вимогу від 17.01.2018 № 02-05/99 про надання пояснень щодо підстав прийняття Чорноморською міською радою зазначеного рішення та надання ТОВ «Проммедія» дозволів у період запровадження мораторію.

На вимогу Відділення Виконавчий комітет Чорноморської міської ради Одеської області повідомив, що «...Рішенням виконавчого комітету Чорноморської міської ради Одеської області від 27.07.2017 року № 236 «Про надання ТОВ «Проммедія» дозволів на розміщення зовнішньої реклами типу «Консольний сіті-лайт» розміром 1.40х2.0м (h) у місті Чорноморському» та № 237 «Про надання ТОВ «Проммедія» дозволів на розміщення зовнішньої реклами типу «Біг-Борд» розміром 6.00х3.00м (h) за адресою: м. Чорноморськ, с. Малодолинське, район вул. Космонавтів, 61, 1-од, с.ел. Олександрівка, район вул. Перемоги, 70, 1-од. та рекламного засобу типу «Біг-Борд» розміром 3.00х6.00 м (h) за адресою: м. Чорноморськ, сел. Олександрівка, район вул. Перемоги, 95, 1-од».

Ці рішення були прийняті відповідно до п. 2 рішення виконавчого комітету Чорноморської міської ради Одеської області від 29.12.2016 року № 496.

Рішення приймалися виключно по продовженню існуючих дозволів на розміщення зовнішньої реклами в межах Чорноморської міської ради Одеської області...».

5. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

Діяльність на ринку надання послуг з розміщення зовнішньої реклами в межах населених пунктів регулюється Законом України «Про рекламу», Законом України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», Типовими правилами розміщення зовнішньої реклами, затвердженими постановою Кабінету міністрів України від 29.12.2003 № 2067 (зі змінами) (далі – Типові правила розміщення зовнішньої реклами) та іншими нормативними актами.

Типові правила розміщення зовнішньої реклами регулюють відносини, що виникають у зв'язку з розміщенням зовнішньої реклами у населених пунктах, та визначають порядок надання дозволів на розміщення такої реклами.

Законом України «Про рекламу», Законом України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», Типовими правилами розміщення зовнішньої реклами не передбачено встановлення мораторію на розміщення зовнішньої реклами.

Дозвіл - документ установленної форми, виданий розповсюджувачу зовнішньої реклами на підставі рішення виконавчого органу сільської, селищної, міської ради, який дає право на розміщення зовнішньої реклами на певний строк та у певному місці.

Зовнішня реклама розміщується на підставі дозволів та у порядку, встановленому виконавчими органами сільських, селищних, міських рад відповідно до Типових правил розміщення зовнішньої реклами.

Видача (відмова у видачі, переоформлення, видача дубліката, анулювання) дозволу на розміщення зовнішньої реклами здійснюється відповідно до [Закону України](#) «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності».

Виданий у встановленому порядку дозвіл є підставою для розміщення зовнішньої реклами та виконання робіт, пов'язаних з розташуванням рекламного засобу.

Згідно з Типовими правилами розміщення зовнішньої реклами, Виконавчим комітетом Чорноморської міської ради було прийнято рішення від 23.02.2012 року № 135 «Про затвердження Правил розміщення зовнішньої реклами на території Іллічівської міської ради» (далі – Правила розміщення зовнішньої реклами).

Відповідно до Правил розміщення зовнішньої реклами, розміщення зовнішньої реклами на території Іллічівської міської ради проводиться виключно на підставі дозволів, що видаються робочим органом за рішенням виконавчого комітету Іллічівської міської ради (через відділ дозвільних та погоджувальних процедур).

Для одержання дозволу розповсюджувач зовнішньої реклами (заявник) подає через відділ дозвільних та погоджувальних процедур Іллічівської міської ради робочому органу заяву, до якої додаються документи згідно з переліком, вказаним у Правилах розміщення зовнішньої реклами.

Робочий орган протягом п'яти днів з дати реєстрації заяви перевіряє місце розташування рекламного засобу, зазначене у заяві, на предмет наявності на це місце пріоритету іншого заявника або надання на заявлене місце зареєстрованого в установленому порядку дозволу.

Після перевірки місця та в межах строку, відведеного робочому органу на його перевірку, робочий орган приймає рішення про встановлення за заявником пріоритету на заявлене місце або про відмову у встановленні пріоритету.

У встановленні пріоритету може бути відмовлено, якщо:

- Оформлення поданих заявником документів не відповідає встановленим вимогам;
- Заявлене на встановлення пріоритету місце та запропонований для встановлення на ньому рекламний засіб не відповідають вимогам Правил;
- На заявлене місце вже видано пріоритет або дозвіл;
- У заявника існує заборгованість по несплаті штрафних санкцій за самовільне встановлення рекламних засобів та є будь-яка заборгованість перед міським бюджетом;
- У заявника зафіксовані згідно цих Правил самовільно встановлені рекламні засоби.

У разі прийняття рішення про встановлення пріоритету робочий орган визначає зацікавлені органи (особи), з якими необхідно погодити дозвіл та направляє заявнику через відділ дозвільних та погоджувальних процедур Іллічівської міської ради для подальшого оформлення два примірники дозволу.

У разі прийняття рішення про відмову у встановленні пріоритету робочий орган протягом п'ятих днів надсилає заявникові через відділ дозвільних та погоджувальних процедур Іллічівської міської ради мотивовану відповідь із зазначенням причини відмови: дати встановлення пріоритету іншого заявника на заявлене місце розташування рекламного засобу або дати і номери рішення виконавчого комітету про надання дозволу на заявлене місце іншій особі або іншої причини, перерахованої у цьому пункті, та повертає всі подані заявником документи.

Пріоритет заявника на місце розташування рекламного засобу встановлюється строком на три місяці з дати прийняття робочим органом відповідного рішення. Строк встановлення пріоритету на місце розташування рекламного засобу може бути

продовжений робочим органом додатково не більш як на три місяці з письмовим повідомленням про це заявнику.

У разі прийняття рішення про надання дозволу керівник робочого органу протягом 5 робочих днів з дати підписання та реєстрації цього рішення підписує обидві примірники дозволу та скріплює їх печаткою.

Дозвіл надається строком на 5 років, за винятком випадків, якщо:

- Менший строк не зазначено у заяві;
- Менший строк не встановлено погодженням власника місця розташування рекламного засобу або уповноваженого ним органу (особи);
- Менший строк не встановлено виконавчим комітетом Іллічівської міської ради.

Виданий у встановленому порядку дозвіл є підставою для розміщення конструкцій зовнішньої реклами.

У наданні дозволу може бути відмовлено, якщо:

- Оформлення поданих документів не відповідає встановленим вимогам;
- У поданих документах виявлені завідомо неправдиві відомості.

Перелік підстав для відмови у наданні дозволу є вичерпним.

Строк дії дозволу продовжується на підставі заяви, яка подається через відділ дозвільних та погоджувальних процедур Іллічівської міської ради робочому органу розповсюджувачем зовнішньої реклами у довільній формі не пізніше ніж за місяць до закінчення строку дії дозволу при відсутності заперечень з боку власника місця розташування спеціальної конструкції.

Якщо дозвіл, термін дії якого закінчується:

- Потребує приведення його у відповідність до вимог Правил, робочий орган за два місяці до закінчення терміну дії дозволу повідомляє рекламозповсюджувача про необхідність внести протягом місяця зміни, що стосуються рекламного засобу.

У випадку прострочення терміну подачі заяви на продовження строку дії дозволу розповсюджувач зовнішньої реклами оформлює новий дозвіл згідно з вимогами Порядку.

Робочий орган протягом 10 робочих днів з дати одержання заяви розповсюджувача розглядає заяву, перелік порушень та відомості про їх усунення, допущених розповсюджувачем протягом дії дозволу та в порядку, передбаченому Правилами, готує та подає виконавчому комітету Іллічівської міської ради пропозиції та проект відповідного рішення.

Після прийняття відповідного рішення робочий орган протягом 5 робочих днів з дати підписання та реєстрації цього рішення направляє заявнику через відділ дозвільних та погоджувальних процедур Іллічівської міської ради лист про продовження строку дії дозволу з примірником дозволу або про відмову у його продовженні із зазначенням дати та номеру відповідного рішення.

Відмова у продовженні строку дії дозволу може бути оскаржена у порядку, встановленому законодавством.

6. КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ВІДПОВІДАЧА, ЯК АНТИКОНКУРЕНТНІ ДІЇ

Виконавчий комітет Чорноморської міської ради своїми діями у вигляді прийняття рішення від 29.12.2016 року № 496 «Про тимчасове запровадження дії мораторію на встановлення нових рекламних засобів в межах Чорноморської міської ради Одеської області»(далі – Рішення) запровадив до 31.12.2017 року мораторій на встановлення нових рекламних засобів в межах Чорноморської міської ради Одеської області, при цьому дія мораторію не розповсюджується на поновлення дозволів на розміщення рекламних засобів та виданих робочим органом пріоритетів на місця розташування рекламних засобів, отриманих заявниками до набрання чинності цього рішення.

Відповідно до частини четвертої статті 20 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», Положення про порядок погодження з органами Антимонопольного комітету України рішень органів державної влади, органів адміністративно-господарського управління та контролю, органів місцевого самоврядування щодо демонополізації економіки, розвитку конкуренції та антимонопольного регулювання, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 01.04.1994р. №

4-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 20.04.1994р. за № 78/287, органи місцевого самоврядування зобов'язані погоджувати з Антимонопольним комітетом України, його територіальними відділеннями проекти нормативно-правових актів та інших рішень, які можуть вплинути на конкуренцію, зокрема щодо створення суб'єктів господарювання, встановлення і зміни правил їх поведінки на ринку, або такі, що можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції на відповідних ринках, а також одержувати дозвіл Антимонопольного комітету України на концентрацію у випадках, передбачених законом.

Слід зазначити, що проект рішення виконавчого комітету Чорноморської міської ради від 29.12.2016 року № 496 «Про тимчасове запровадження дії мораторію на встановлення нових рекламних засобів в межах Чорноморської міської ради Одеської області» не погоджувався з Одеським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України.

Згідно п.2 зазначеного рішення, дія Рішення не розповсюджується на поновлення дозволів на розміщення рекламних засобів. Згідно документів було встановлено, що подовжили дозволи три суб'єкта господарювання – це 73 рекламних конструкції. При цьому зазначені суб'єкти господарювання знаходилися відповідно до зазначеного рішення у привілейованому становищі у порівнянні з іншими суб'єктами господарювання, тому що нові суб'єкти господарювання при бажанні не можуть зайти на цей ринок.

Також відповідно до п.2 зазначеного рішення дія Рішення не розповсюджується на видані робочим органом пріоритети на місця розташування рекламних засобів, отриманих заявниками до набрання чинності цього рішення.

Однак, був наданий пріоритет ТОВ «Рена» на 14 рекламних конструкцій. При цьому слід зазначити, що пріоритет був виданий у період дії мораторію на встановлення нових рекламних засобів в межах Чорноморської міської ради Одеської області.

Пріоритети також були надані у період дії мораторію:

- ФОП Лушпенко В.А – на одну рекламну конструкцію;
- ФОП Сопільняк В.А. – на 89 рекламних конструкцій;
- ФОП Багрін М.М. – на 38 рекламних конструкцій;
- ТОВ «Тріал» - на 2 рекламні конструкції;
- ТОВ «Бастіон – Південь» - на 21 рекламну конструкцію.

Отже, окремі суб'єкти господарювання (які вже здійснюють діяльність на ринку надання послуг з розміщення зовнішньої реклами), у вигляді виключення, ставилися у привілейоване становище стосовно інших суб'єктів господарювання, що здійснюють господарську діяльність з розміщення зовнішньої реклами (але які ще не отримували дозвіл на розміщення зовнішньої реклами), що може призвести до обмеження конкуренції.

Таким чином, виконавчий комітет Чорноморської міської ради Одеської області, запровадивши до 31.12.2017 року своїм рішенням від 29.12.2016 року № 496 мораторій на встановлення нових рекламних засобів в межах Чорноморської міської ради Одеської області створив умови (бар'єр для входу на ринок нових суб'єктів господарювання), які призвели до обмеження конкуренції на ринку надання послуг з розміщення зовнішньої реклами щодо встановлення нових рекламних засобів в адміністративно-територіальних межах міста Чорноморська Одеської області.

Згідно зі статтею 42 Конституції України кожен має право на підприємницьку діяльність, яка не заборонена законом. Держава забезпечує захист конкуренції у підприємницькій діяльності. Не допускаються зловживання монопольним становищем на ринку, неправомірне обмеження конкуренції та недобросовісна конкуренція;

Згідно зі статтею 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» цим Законом регулюються відносини органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю із суб'єктами господарювання, суб'єктів господарювання з іншими суб'єктами господарювання, із споживачами, іншими юридичними та фізичними особами у зв'язку з економічною конкуренцією Цей Закон застосовується до відносин, які впливають чи можуть вплинути на економічну конкуренцію на території України.

Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування,

органів адміністративно - господарського управління та контролю є прийняття будь - яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь - які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно - господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

Згідно з частиною третьою статті 15 Закону вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно - господарського управління та контролю забороняється.

Отже, дії виконавчого комітету Чорноморської міської ради Одеської області, які полягають у прийнятті рішення № 496 від 29.12.2016 року «Про тимчасове запровадження дії мораторію на встановлення нових рекламних засобів в межах Чорноморської міської ради Одеської області», яким запроваджений до 31.12.2017 року мораторій на встановлення нових рекламних засобів в межах Чорноморської міської ради Одеської області, при цьому дія мораторію не розповсюджується на поновлення дозволів на розміщення рекламних засобів та виданих робочим органом пріоритетів на місця розташування рекламних засобів, отриманих заявниками до набрання чинності цього рішення, що спричинило обмеження доступу на ринок надання послуг з розміщення зовнішньої реклами нових суб'єктів господарювання, могли призвести до обмеження конкуренції в підприємницької діяльності з розміщення зовнішньої реклами на території м. Чорноморська є порушенням, передбаченим пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді вчинення антиконкурентних дій органом місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції.

На адресу Відповідача 25.07.2018 року були направлені попередні висновки за результатами розгляду справи № 07-02/2018 за № 03-ПВ.

Листом від 10.08.2018 № 1-011-1854 виконавчий комітет Чорноморської міської ради Одеської області зазначив, «...відповідно до рішення виконавчого комітету Чорноморської міської ради Одеської області від 29.12.2016 року № 494 «Про тимчасове запровадження дії мораторію на встановлення нових рекламних засобів в межах Чорноморської міської ради Одеської області» на території Чорноморської міської ради Одеської області було запроваджено мораторій на встановлення нових рекламних засобів до 31.12.2017 року. Пунктом 2 цього ж рішення визначено, що його дія не розповсюджується на поновлення дозволів на розміщення рекламних засобів та виданих робочим органом пріоритетів на місця розташування рекламних засобів, отриманих заявниками до набрання чинності цього рішення.

Окремо зазначаємо, що у період дії мораторію суб'єктами господарювання не було подано заяв на встановлення нових рекламних засобів в межах Чорноморської міської ради Одеської області, тому права жодної особи не порушені...».

Зазначені зауваження не можуть бути взятими до уваги, з причин, які вже зазначалися раніше, а саме, відповідно до рішення № 496 від 29.12.2016 року «Про тимчасове запровадження дії мораторію на встановлення нових рекламних засобів в межах Чорноморської міської ради Одеської області», яким запроваджений до 31.12.2017 року мораторій на встановлення нових рекламних засобів в межах Чорноморської міської ради Одеської області, окремі суб'єкти господарювання (які вже здійснюють діяльність на ринку надання послуг з розміщення зовнішньої реклами), у вигляді виключення, ставилися у привілейоване становище стосовно інших суб'єктів господарювання, що здійснюють господарську діяльність з розміщення зовнішньої реклами (але які ще не отримували дозвіл на розміщення зовнішньої реклами), що може призвести до обмеження конкуренції на ринку надання послуг з розміщення зовнішньої реклами.

Враховуючи викладене, на підставі статей 7, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статті 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції» пункту 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного

ПОСТАНОВИЛА:

Визнати дії виконавчого комітету Чорноморської міської ради Одеської області, які полягають у прийнятті рішення № 496 від 29.12.2016 року «Про тимчасове запровадження дії мораторію на встановлення нових рекламних засобів в межах Чорноморської міської ради Одеської області», яким запроваджений до 31.12.2017 року мораторій на встановлення нових рекламних засобів в межах Чорноморської міської ради Одеської області, при цьому дія мораторію не розповсюджується на поновлення дозволів на розміщення рекламних засобів та виданих робочим органом пріоритетів на місця розташування рекламних засобів, отриманих заявниками до набрання чинності цього рішення, що спричинило обмеження доступу на ринок надання послуг з розміщення зовнішньої реклами нових суб'єктів господарювання, могли призвести до обмеження конкуренції в підприємницької діяльності з розміщення зовнішньої реклами на території м. Чорноморська порушенням, передбаченим пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді вчинення антиконкурентних дій органом місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції.

Згідно з частиною першою статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції», рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова колегії

В.В. Масін